

An aerial photograph of a rugged, rocky coastline. On the left, a dense green forest covers a hillside. In the center, a group of people are gathered on a dark, layered rock formation. They are surrounded by picnic items, including a yellow cooler, a red bag, and a white bag. The right side of the image shows the calm, dark water of a bay or fjord.

Ilmastobudjetti osana kunnan ilmastotyötä

Ilmastokoordinaattori, Tuuli Hyppänen, Joensuun
kaupunki

Climate
J•ENSUU

Ilmastotyön (ideaali)prosessi Joensuussa

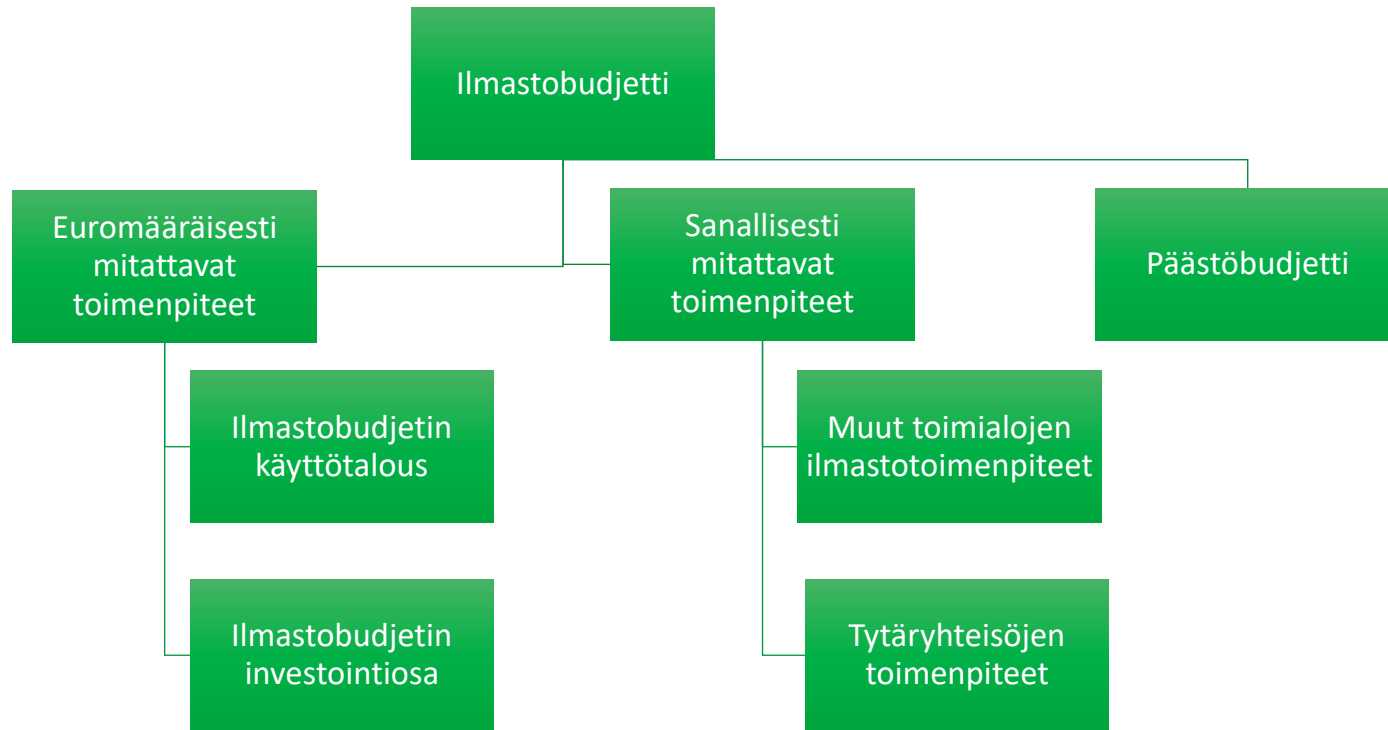
- Ilmastotyön tavoite asetetaan strategiassa
- Tavoitteen saavuttamisen vaatimat toimenpiteet kirjataan ilmasto-ohjelmaan
 - Valtuustokausittain
- Ilmastobudjetissa toimenpiteet pilkotaan pienempiin, vuosikohtaisiin palasiin
 - Asetetaan vuosittaiset tavoitteet
 - Seurataan toimenpiteiden toteutumista

Miksi ilmastobudjetointia tehdään?

- Ilmastobudjetointi kytkee ilmastotoimenpiteet osaksi talouden seurannan prosessia
- Tuo myös näkyväksi ilmastotyöhön käytetyt varat
- Velvollisuus asettaa ja seurata ilmastobudjetin toimenpiteitä kannustaa toimialoja ja tytäryhtiöitä ilmastotoimenpiteiden asettamiseen ja seuraamiseen

Mitä ilmastobudjetti sisältää?

Talousarvio 2025

Taloussuunnitelma 2025-2027

Kaupunginvaltuusto 9.12.2024

Ilmastobudjetin laadinta: talousarvio

- Osana talousarvion laadintaohjetta toimialat ja tytäryhtiöt saavat ohjeen ilmastobudjetin toimenpiteiden valitsemiseksi
- Lähtökohtana on, että toimenpiteet toteuttavat ilmasto-ohjelmaa

Vastuutaho	Toimenpide	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kaavoitus	Ekologisen kompensaation käyttöä selvitetään Joensuun seudun yleiskaava 2040:n laadinnassa.	x	x	

Hallintopalvelut	Toteutetaan kokeilu LUMOAVA-hankkeen kanssa, jonka tavoitteena on lisätä luonnon monimuotoisuutta edistävien kasvien käyttöä Joensuun puistosta	x		
------------------	---	---	--	--

Puistot	RAMS viheralueiden hoitoluokituksen käyttöönottoa jatketaan	x	x	x
---------	---	---	---	---

Yhdyskunta- tekniikka	Suunnittelussa ja rakentamisessa suositetaan vettä läpäiseviä pintoja ja korvataan vettä läpäisemättömiä päällystettyjä pintoja esimerkiksi viherkaistoilla	x	x	x
--------------------------	---	---	---	---

Ilmastobudjetin raportointi

Sisäinen raportointi puolesta välissä vuotta

- Raportoidaan sanallisesti kaikista toimenpiteistä
- Arvioidaan liikennevalosysteemillä toteutuvatko toimenpiteet vuoden loppuun mennessä

Tilinpäätös

- Raportoidaan sanallisen toteuman lisäksi toimenpiteiden määräraha-arvioiden toteutuminen

Ilmastobudjetin toimenpiteiden toteutuminen tilinpäätöksessä

Kaupungin ilmastobudjetin käyttötalouden toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	TA2023 (1 000 euroa)	Toteuma 2023 (1000 euroa)	Toteuma 2023 (sanallinen)	To- teuma
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen	193	193	Vuodelle 2023 suunnitellut palvelutasoparannukset on toteutettu.	Toteutui

Päästöbudjetti

- Esittää vuosittaisen päästöjen enimmäismäärän
- Voidaan seurata vähenevätkö päästöt riittävästi suhteessa vuosille 2025 ja 2030 asetettuihin tavoitteisiin
- Ei ennuste päästöjen kehittymisestä, vaan asetetaan sektorikohtaiset tavoitteet päästöjen enimmäismäärälle. Tavoitteita seuraamalla pystytään arvioimaan millä sektoreilla toimet päästöjen vähentämiseksi ovat riittäviä
- Tietopohja laadinnan tueksi
 - Suomen Ympäristökeskuksen kunnille kehittämä päästöskenaariotyökalu
 - Konsulttityönä tilattuja päästökehitysskenaarioita vuosille 2025 ja 2030
- Sektoreille määritetyt päästöjen enimmäismäärät perustuva edellä mainittujen työkalujen tuottamiin tietoihin ja niistä tehtyihin arvioihin

Päästösektorit	Ennakkotieto 2023	Päästöbudjetti 2025	Päästöbudjetti 2026	Päästöbudjetti 2027	Päästöbudjetti 2030
Tieliikenne	97	72	68	64	45
Kaukolämpö	51	21	9	7	4
Erillislämmitys	11	11	9	7	4
Sähkölämmitys	10	10	9	7	4
Sähkönkulutus	12	13	12	10	5
Maatalous	17	11	10	9,5	8
Jätehuolto	15	8	7	6,5	5
Teollisuus ja työkoneet	162*	119	106	94	58
Kaikki yhteensä	375	265	230	205	133
Hiilinielut	**	265	272	281	300

*Ennakkotieto vuoden 2023 päästöistä sekä päästöbudjetit vuosille 2025 - 2027 ja 2030 hiilidioksidiekvivalenttitoineina (t CO₂ ekv). Sektorijako noudattaa CO₂-raportin mukaista menetelmää sillä erotuksella, että "Sähkölämmitys" sisältää "Maalämmön". *Teollisuuden ja työkoneiden päästöistä ei ole saatavilla ennakkotietoa, joten vuoden tietona käytetään vuoden 2021 toteumaa. **Vuoden 2023 hiilinielutiedot ovat saatavilla keväällä 2025.*

Kannattaako ilmastobudjetointia tehdä?

- Kannattaa!
- Luo selkeän prosessin, jonka avulla ilmastotyö koordinoidaan systemaattisesti läpi organisaation
 - Muuten ilmasto-ohjelman toimenpiteiden seuranta jäisi irralliseksi kaupungin muusta toiminnan ja talouden seurannasta
- Mahdollistaa suunniteltujen toimenpiteiden viemisen käytäntöön ja niiden toteutumisen seurannan
- Tekee näkyväksi sen, että osa ilmastotyön toimenpiteistä vaatii taloudellisia resursseja
- Tuo näkyväksi päästökehityksen seurannan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

Kiitos!